

3 වන බිටුවෙන් (ශ්‍රී ලංකාවේ නැරඹෙනු)

නොව ප්‍රවෘද්ධ ප්‍රවේශීය නායකයන් වූ විම, සිවසිත්තමපරම, ඒ. ධර්මලිංගම් හා කුමාරසූරියර වැන්නවුන් ද වූහ.

වත්. රාමු කිවා සේ අපි දැන් අර්බුදය පටන් ගත් තැනටම අවසිරණ වී සිටිමු. දුෂ්කර කාර්යයන් දෙකක් අප ඉදිරියේ තෝරාගත්තෙමු. පළමුවැන්න, දෙගුණයකට අධික සරණාගතයන් පිරිසක් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමයි. දෙවැන්න දෙමළ ජනතාවගේ ඉතා සාධාරණ අපේක්ෂාවන් ඉටුකර ලීමයි. 1977 වර්ෂයේ ජාතික පක්ෂයේ මැතිවරණ ප්‍රකාශයෙන් දෙමළ ජනතාවට අධිකාර, ඉඩම්, නාමාව, හා රැකී රක්ෂා ආදී විෂයන්හි දැඩි ගැහවිලි වශයෙන් නිමක නිසා ඔවුන් වෙතම රාජ්‍යයක් ඉල්ලීමේ අන්තර්ගත තරලය ඒ ඇති බව පිළිගෙන තිබේ. ඊට ප්‍රතිකර්ම වශයෙන් එපැය ප්‍රතිඥා දී ඇත්තේ මේ ප්‍රශ්න විසඳීම සඳහා වනාම සර්වපාක්ෂික සම්මේලනයක් කැඳවා ක්‍රියා අරඹන බවයි. එසේම 1977 ඔක්තෝබර් මාසයේ අගමැති ජයවර්ධන මහතා සිංහල හා දෙමළ නාමා සාජනවල අතිවාරය කිරීමෙන් ප්‍රශ්න නිරාකරණය කිරීමට අධිකාරමත්දැමියා සමඟ බව ද කියා සිටියේය. මේ එකකවත් හරහැරී ක්‍රියාත්මක නොවීය. අන්තිමේදී 1983 කල පුළුල්වූ බැර කෑ දෙමළ මන්ත්‍රීවරුන්ට ආර්ථිකයෙන් වැඩි පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණීමට නොහැකි වීමේ වැඩිපැයට සංශෝධනයක් කොට ත්‍රස්තවාදීන්ට මෙලළ ජනතාවගේ අරගල උද්‍යාත ගැනීමට පසුබිම සකස් කළේය.

දැන් පෙනුමට ඉතා බරපතල වුව ද, අධිකාරයෙන් හා කැපවීමෙන් ඉතා පහසුවෙන් විසඳිය හැකි වූ ද, උනන්දුවකට ජාතික මුහුණපා සිටියි.

1940 දී යටත් විජිත පාලනයට විරුද්ධව ලිපි පළකිරීමේ වේදනාව මත පෙරදැඩිව එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ හා ටී. බැනර් සිල්වා යන මහත්වරුන් සිරිතරාජයට ගන්නා ලදී. ඒ දෙදෙනා පිළිබඳව 'ජන ශක්තිය' පත්‍රයේ කතුවරුන් හා ප්‍රකාශකයා වී ය.

පත්‍රයේ දේශපාලන ලිපි සකස් කරන්නේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ කටිකාවාර්ය ටී. කන්දසියා යැයි ඔප්පු කිරීමට (ඔහු 1956 ජේදුරුතුඩුවේ කොමියුනිස්ට් මන්ත්‍රීවරයා වී ය.) රහස් පොලීසියට අවශ්‍ය වී ය.

රහස් පොලීසි පරීක්ෂකවරයා බැනර් සිල්වාගෙන් හරස් ප්‍රශ්නයක් ඇසුවේ ය.

- "ඔබ කන්දසියා අසුරුවාද ?"
- "ඔබ කන්දසියාලා දෙන්නෙක් දන්නවා"
- "කවුද ඒ දන්නවා ?"

"සුරුරිටු කසී කන්දසියා බාබර් සාජනවේ කන්දසියායි" (මේ සිද්ධිය කලකට පෙර ලියනකද සඳහන් කළමේ)

පසුගිය වසරේ දීර්ඝ කාලයක් කිලිනොච්චි පාර්ලිමේන්තු ආසනය හිඟවීජනය කළ ප්‍රවෘද්ධ දේශපාලකයෙකු වූ ඒ. ආනන්ද සංගර මහතා කළ ප්‍රකාශයක් මට සතිපත් වේ.

"උතුරේ අපි එහි පළමු සිංහල සහෝදරයන් සමඟ ජීවත් වූයේ ඉතා සුඛදායී ය. පුංචි කාලේ මගේ පියාමම මිත්‍රයා වූයේ සිංහල බේකර් මාමා ය. ඔහු හසරට බිඳිසිකලයේ පෙට්ටියේ ගෙන එන රසවත් ඉස්පාච් කන්නට අපි මග බලා සිටියෙමු."

මේ සිද්ධීන් දෙකෙන් ඔප්පු වන්නේ අධිසිය වසකට පෙර තිබූ සුඛදායී සුරුරිටු කසී ක බාබර් සාජනවේ කන්දසියාලාට මහර කම ස්ථිර පදිංචිය වූවාක් මෙන් ම බේකර් මාමාට ද යාපනේ ස්ථිර පදිංචිය වූයේ ය. මේ අවස්ථාවේ දී පැන නගින ප්‍රශ්නය නම් පෙරවල් ක්‍රමයයි.

මේ රටේ පළාත් බෙදී තිබෙන අන්දමට පෙරවල් ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ද ?

යාපනය දිස්ත්‍රික්කයට සමාන දෙමළ ජනතාවක් මධ්‍යම පළාතේ ජීවත් වෙති.

තැනෙහි රජයේ දෙමළ ජනතාවට සමාන දෙමළ ජනතාවක් උච්ච පළාතේ ජීවත් වෙති. මේ අනුව පෙරවල් ක්‍රමය ඉතා දුෂ්කරය.

විශිය රාජ්‍යයක් තුළ සමාන රටවැසියන් සේ සෑම කෙනෙකුට ම ආර්ථික ගෞරවය ඇති ව ජීවත් වීමට වැඩිපැයට අධික සහතික කොට විය අකුට ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පමණක් මේ ප්‍රාන්තය විසඳිය හැකි නොවන්නේද ?

අතිතයේ දී බණ්ඩාරනායක - වෙල්ලිනායකගේ ගිවිසුම හා ධර්මලිංගම් - වෙල්ලිනායකගේ ගිවිසුම කඩා කප්පල් වූයේ එලා රාජ්‍ය නායකයන් දුර්වල වීම නිසා බව ඉතිහාසයේ පෙනේ.

බණ්ඩාරනායක-වෙල්ලිනායකගේ ගිවිසුමට වත්සන් ජාතික පක්ෂය හා තවත් පිරිස් විරුද්ධ වූව ද, රජයට ජනතා සහයෝගය ඇති බව ඉමුලිගොඩ දී ප්‍රදර්ශනය වී ය. එහෙත් ඒ ජනබලවේගයේ සහ ප්‍රයෝජන ගැනීමට එලා අගමැතිවරයාට නොහැකි වීම සංවේදනයක ය.

"යුද්ධයෙන් එල් ටී ඊය පොරය කරන්න බෑ" දෙස් විදෙස් මොරදීමේ මාධ්‍යයේ අධිකාරය ශක්තිය පෙන්වූ ජනාධිපතිවරයාට සාධාරණ විසඳුමකට ජනතා අනුමැතිය ලබා ගැනීම දුෂ්කර වන්නේ නැත. මේ සමඟ ම මැයි 22 පිළිබඳව ද වචනයක් කිව යුතුය.

ඉන්දියාව නිදහස ලැබුවේ 1947 අගෝස්තු 15 වෙනිදාය. අවුරුදු 2කුත් මාස 5ක් ඇතුලත ඉන්දීය ජනතාව නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් උඩ පහරපත් කිරිලිවිය. ඉන්දියාව මේ දින දෙක සමරන්නේ 'නිදහස් දිනය' හා 'ජන රජ දිනය' වශයෙනි.

මේ උත්සව දෙකේ උත්කෘෂ්ටම සංදර්ශනය පැවැත්වෙන්නේ ප්‍රකාපවත් ජනරජ දිනයේදී ය.

ලංකාවට "නොන්දේසි සති" නිදහසක් ලබාගත්තේ 1948 පෙබරවාරි 4 වැනිදා ය. එලා පටන් පුරා අවුරුදු 24ක් අපි බ්‍රිතාන්‍ය කිරිටය යටතේ නිදහස් දින උත්සවය පැවැත් වීම.

1922 දී ශ්‍රී ලංකාව නිදහස්, සෛවරි ජනරජයක් ප්‍රකාශයට පත් කළේය. ඊට පසු, 1977 දක්වා සමරන පද්දේ ජනරජ දිනය වූ මැයි 22 වැනිදා ය. ඒ පස් අවුරුද්ද තුළ පෙබරවාරි 4 සම්පූර්ණයෙන් ම අමතක කර දැමීම වැරදි ක්‍රියාවක් බව බොහෝ දෙනාගේ අදහස වී ය.

1977 බලයට පත් රජය යළිත් පෙබරවාරි 4 නිදහස් දිනය වශයෙන් ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් ජනරජය දිනය (මැයි 22) ඉතිහාසයේ කුණු කුඩයට තල්ලු කර දැමීම එකට එක කිරීමේ පිලිගැනීමක් බව බොහෝ දෙනාගේ හැඟීම විය.

1972 ව්‍යවස්ථාව සම්මත කර ගැනීමේදී ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක වූ මන්ත්‍රීවරුන් අතරින් මහින්ද රාජපක්ෂ හා රත්නසිරි වික්‍රමනායක යන මහතන් අද පිලිවෙලින් ජනාධිපති හා අගමැති පදවිය දරති. උදාරතර ජනරජ දිනය යළිත් අභිමානයෙන් සැමරීමට පටන් ගැනීමේ වගකීමක් ද ඒ දෙදෙනාටම පැවැතේ. අවසාන වශයෙන් පුංචි දුක් ගැනවිල්ලක් ඇත. ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ සදාචාරයට පාර්ලිමේන්තු සැසිවාරය පැවැත්වුණේ පසුගිය අගතරවැදා බව අවිවාදයෙන් පිළිගත යුතුය. එහෙත් ජාතිය ඇමතිමට ජනාධිපතිතුමා පැමිණෙන මොහොතේ ජාතික ගීය වාදනය නොවූයේ මන්ද යන්න පැහැදිලි කිරීමට අවශ්‍ය වන්නේ නැද්ද ?

සිනුවර හසුන

සිවිති සිව ලියමි

සිනුවර මහා සිංහල කලා මංගලය ලෙස නොබියව හැදින්විය හැකි බව මහ රංගන ප්‍රසංගය පසුගිය මැයි මස දෙවෙනි සෙනසුරාදා රාත්‍රියේ කසල් ගිල් ගි ගිල්ප රහනලේ දී අති උත්කර්ෂවත් අයුරෙන් පැවැත්විණි. මෙවර 2009 වසරේ දී මෙම ප්‍රසංගය වේදිකා ගත වූයේ සාර්ථක හත්වෙනි වරටයි. බව මහ රංගන ප්‍රසංගය සඳහා ඕස්ට්‍රේලියාවේ ශ්‍රී ලංකා තානාපති සේනක වල්ලමපාය ගේ සහ සිනුවර ශ්‍රී ලංකා කොන්සල් ගෝනම් ඉදිකඩගේන ගේ සහභාගිත්වයට අමතරව නිව් ස්ප්‍රින් වෙල්ස ප්‍රාන්තයේ ප්‍රධානි (ප්‍රිමියර්) තේනන් රීස් ද, වෘත්ස්ථායක සභාවේ සභාපති පීටර් ප්‍රිමරෝස් ද සහභාගී වීම මෙම ප්‍රසංගයේ සමාජික වැදගත්කම පිළිබඳ හොඳ සාක්ෂියක් විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ වසන්ත සමයේ ප්‍රතිරාවයක් සිනුවර නංවන සවිආණක අරමුණින් යුතුව දෝ මෙවර බවක් මහ රංගන ප්‍රසංගය වසන් රාව යනුවෙන් නම් කර ඇති බව මම පසුගිය සිනුවර හසුනක ලියුවෙමි.

මෙවැනි ප්‍රසංගයක් අපේ රස විදීම පිණිස වේදිකාවට නැවීම ලේසි පාසු කටයුත්තක් නොවේ. සවස 6:30 සිට රාත්‍රී 11:00 දක්වා පැවැත්වුණ මේ සුවිසල් කවනවය පසුපස සිටි ප්‍රසාංගික අංග නිෂ්පාදක කලාකරුවන්, රංග ශිල්පීන්, නිව් ස්ප්‍රින් වෙල්සයේ සංස්ථාපිත සිංහල සංස්කෘතික හමුදාවේ සංවිධායකයින් යනාදී පිරිස ඉතා විශාලය. ඒ සියළු දෙනාටම සිනුවර ආරවිචල ගේ නොවත් ස්කූපිය ගිමිවේ.

මේ බවක් මහ රංගන 2009 වසන් රාව ප්‍රසංගය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක විග්‍රහයකි.

රංගන, නර්තන ආදී කලා නිර්මාණයක් කිරීම පහසු දෙයක් නොවේ. එසේම, ගිහයක් වැනි කලා නිර්මාණයක් වේදිකාවක් මත දී ගැයීම හෙවත් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම ද පහසු දෙයක් නොවේ. ඒ සඳහා නිසි ප්‍රමාණයේ කුසලතාවයක් තිබිය යුතුය. එසේම අවශ්‍ය තරම් උනන්දුවක් ද තිබිය යුතුය. ඉන් එකක් පමණක් නිසි පරිදි තිබීම හොඳ නිර්මාණයකට හෝ හොඳ ප්‍රතිනිර්මාණයකට මග පෙන්වන්නේ නැත. විස්තරාත්මක කියවනවා නම් හොඳ කුසලතාවයක් තිබුනද නිසි උනන්දුවක් නැති නම් හොඳ නිර්මාණයක් බිහි නොවේ. එසේම, කොරම දැඩි උනන්දුවක් තිබුනද මනා කුසලතාවයක් නොමැති නම් හොඳ නිර්මාණයක් බිහි කිරීම අපහසුය.

ඒ කරුණු එසේ වුවද, මනාම විශිෂ්ඨ කලා නිර්මාණයක් නිර්දය ලෙස විචේචනය කිරීම නම් ලේසි කටයුත්තක් බවද කලින්ම කිව යුතුය. විචේචනය හෝ විචාරය සැමවිටම විචාරකයාගේ වින්හන රාමුවට සාපේක්ෂ වීම මෙයට හේතුවයි. දිගු කලකට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ රැඳී සිටි "දෙසැක්කං බැටේ" විචාරය මෙහිදී මගේ සිහියට එයි. නිර්දය විචේචනයක් සඳහා අවශ්‍යවන්නේ ඒ පැත්තේ හෝ මේ පැත්තේ එක් පසක අන්තරයටම නොසේ එහි සිට කලා කෘතිය දෙස බැලීමයි. මම ද එක්තරා දුරකට අන්තරයක සිටිමි. හැබැයි, ඒ හොඳ පැත්තේය. හරි පැත්තේය. වැරදි පැත්තේ නොවේ!

තුන් සියලුක පමණ පිරිසක් නර්තනයෙන්, රංගනයෙන්, ගායනයෙන්, වාදනයෙන්, නිර්මාණයෙන්, සංවිධානයෙන් සහභාගී වන, දහසකට වැඩි පිරිසක් එකී නර්තන, බවක් මහ රංගනය මා දකින්නේ, අද භාෂාවෙන් කියවනවා නම්, උත්තේජන පොදියක් හෙවත් "ස්වමුද්‍රලස් පැකේජයක්" ලෙසිනි. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් විට, මෙම පැකේජයෙන් උත්තේජනය ලබන්නේ නිව් ස්ප්‍රින් වෙල්සයේ සිංහල සංස්කෘතියයි. බවක්

මහ රංගන ප්‍රසංගය සඳහා කලා නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරන්නට පෙල ගැසෙන පිරිස මෙමගින් තම කුසලතාවයන් මිළ නංවා ගනිති. තම ශික්ෂණය වැඩි දියුණු කර ගනිති. එමගින් නිව් ස්ප්‍රින් සිංහල සංස්කෘතිය හොඳින් ස්ථාපිත කර ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමේ කර්තව්‍යයට දායක වෙති.

මා මෙහිදී අදහස් කරන්නේ රංගනයෙන්, නර්තනයෙන්, ගායනයෙන්, වාදනයෙන් ප්‍රසංගය සඳහා සහභාගී වෙන පිරිස පමණක් නොවේ. ඇදුම් නිර්මාණය, වේදිකා පසුකල සැකසුම, වේදිකා, ශබ්ද, ආලෝක කලමනාකරණ, ප්‍රසංග සංවිධානය කරන පිරිස ද එලෙසම තම ශික්ෂණයද, හැකියාවන් ද වැඩි දියුණු කර ගනිති. මිළ නංවා ගනිති.

එපමණක් නොවේ. මේ සමගම මගේ ඇස්තමේන්තුවේ හැටියට ඩොලර් 500,000 ක පමණ මුදලක් ද මේ ප්‍රසංගය මගින් මාස කිහිපයක් තුළ දී රටේ ආර්ථිකයට එකතු වේ. මින් වැඩි කොටසක් වැයවන්නේ තම දු දරුවන් පුහුණු කටයුතු සඳහා රැගෙන යනන දෙමව්පියන් ගේ ද, ප්‍රසංග සංවිධායකයින් ගේ ද ඉන්ධන වියදම් සඳහාය. රංග වස්තු නිපදවීමට ද සැලසෙන මුදලක් වැයවේ. රටටම උත්තේජන සපයන රට බැංකුවට කෙසේ වුවද, අප වැනි කුඩා කුහුඹුවන්ට තම මේ මුදල් දහර සුළුසුළු ඕස ප්‍රවාහයකි!

බවක් මහ රංගන ප්‍රසංගයේ අරමුණ වී ඇත්තේ, එය විය යුතු පරිදිම, හොඳ කලා කුසලතාවයක් සහ ඒ සඳහා නිසි උනන්දුවක් ඇති පිරිසක් පමණක් එකතු කරගෙන අති සුපිරි ප්‍රසංගයක් අප වෙත ඉදිරිපත් කිරීම නොවේ. එයට, ඉහල කලා කුසලතාවයක් නොමැති වුවත් හොඳ උනන්දුවක් ඇති පිරිස ද සහභාගී කරවා ගැනීමය. එමගින්, ඒ පිරිස ගේ කලා කුසලතාවයන් තව දුරටත් වර්ධනය කර ගැනීමට ඉඩ සැලසීමයි. මෙවර ප්‍රසංගයේ තිබූ ඇතැම් දුර්වල නිර්මාණ දෙස මා බලන්නේ එම දෘෂ්ටියෙනි. ඒ අය ලබන වසරේ මීට වඩා හොඳ නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරනු ඇතිය යන්න මගේ බලවත් විශ්වාසයයි.

ඒ සමගම මෙමගින් සිදු වෙනවාදී අපේක්ෂා කළ හැකි අනෙක් යහපත් ප්‍රවීච්චය නම් කලා කුසලතාවය සහ ඒ සඳහා ඇති උනන්දුව ගැන සලකන විට කුසලතා ගත හැකි තුන්වන පිරිස, එනම් හොඳ කලා කුසලතාවයක් ඇති නමුත් නිසි උනන්දුවක් නැති කම නිසා තවමත් නිර්මාණකරණයේ නොයෙදෙන පිරිස බවක් මහ රංගන ප්‍රසංගය නැරඹීමෙන් පසු නිර්මාණකරණය සඳහා අපේ උනන්දුවක් ඇති කරගන්නට ඉඩකඩ තිබීමයි. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ මෙම ප්‍රසංගය තුළින් තම කුසලතා එළි කවන්නට ඉදිරිපත් වන පිරිසේ ප්‍රමාණාත්මක වැඩි වීමෙන් ඒ බව ඔප්පු වී ඇත.

දැන් ඉතිරිව ඇත්තේ, මා ද ඇතුළු, ප්‍රසංග නිර්මාණකරණයට කුසලතාවයක් ද, උනන්දුවක් ද නැති සිව්වන කොටසයි. අප වැන්නන්ට කළ හැක්කේ, අඩු වශයෙන් ප්‍රසංගය නැරඹීමෙන් සහ හැකිකම ඒ ගැන කතිකාවක නිරත වීමෙන් බවක් මහ රංගනයේ සාර්ථකත්වයට සහ එමගින් ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිංහල සංස්කෘතියේ ප්‍රගමනයට සම්මාදන් වීමයි.

මෙවර සිනුවර හසුනෙන් මා බවක් මහ රංගන ප්‍රසංගය ගැන කතා කළේ ඒ නිසාය.

ලබන මාසයේ නැවත හමුවෙමු.

සිනුවර හසුනේ

<sinuwara.arachchila@gmail.com>